

Wrocław, dnia 18 sierpnia 2025 r.

P.WR.54.30.2025

Pan
Zbigniew Tur
Wójt Gminy Kłodzko

Urząd Gminy Kłodzko
ul. Okrzei 8a
57-300 KŁODZKO



Szanowny Panie,

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu udziela wyjaśnienia w sprawie dotyczącej stosowania przepisów o finansach publicznych na Pański wniosek z dnia 18 lipca 2025 r. znak SK.321.2.2025 (data wpływu do Izby 18 lipca 2025 r.).

Wniosek dotyczy udzielenia wyjaśnień w sprawie możliwości udzielenia dotacji celowej dla Centrum Integracji Społecznej Gminy Kłodzko (dalej „Centrum”), działającego w formie zakładu budżetowego, na zakup środka trwałego (rębak do gałęzi) ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dochodu pochodzącego z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.

We wniosku m.in. wskazano, że w ramach Gminnego Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej „Program”) możliwe jest finansowanie zakupów inwestycyjnych Centrum w zakresie związanym z realizacją celów Programu, a w szczególności ze wsparciem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez aktywizację zawodową i społeczną osób znajdujących się w kryzysie bezdomności, uzależnionych od alkoholu i narkotyków (praca w warsztacie ogrodniczo-porządkowym).

Oceniając możliwość udzielenia dotacji dla Centrum z dochodów pochodzących z opłat, o których mowa w art. 92 ust. 1 oraz art. 18 i 18¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.), zwanej dalej „u.w.t.”, Izba wskazuje, co następuje:

Stosownie do treści art. 4¹ ust. 1 u.w.t. prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Zadania te, których przykładowy katalog zawiera art. 4¹ ust. 1 u.w.t., realizowane są na podstawie uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia (art. 4¹ ust. 2 u.w.t.).

Obowiązkiem gmin jest przeznaczanie środków finansowych pochodzących zarówno z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 i 18¹ u.w.t. oraz z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, o których mowa w art. 92 ust. 1 u.w.t. zgodnie z celami ustawowymi. Zgodnie z art. 18² u.w.t. dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ u.w.t. oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ u.w.t. mogą być wykorzystywane na realizację :

1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2 u.w.t.,

2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2 u.w.t.

— i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

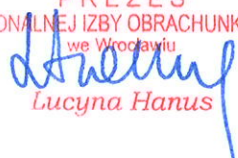
Zasady finansowania Centrum określa natomiast ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 83, z późn. zm.), zwana dalej „u.z.s.”. Centrum działające w formie samorządowego zakładu budżetowego może finansować swoją działalność dotacją pochodzącej z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 10 ust. 1 pkt 1 u.z.s.).

W ocenie Izby możliwe jest udzielenie Centrum dotacji ze środków przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zgodnie z art. 1 ust. 4 i art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) Izba prowadzi działalność informacyjną w zakresie objętym nadzorem i kontrolą oraz udziela wyjaśnień na wystąpienia podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 tej ustawy w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych. Do ustawowo określonych kompetencji regionalnych izb obrachunkowych nie należy rozstrzyganie indywidualnych spraw oraz wydawanie opinii prawnych na wystąpienia podlegających jej nadzorowi jednostek.

Podkreślić również należy, że Izba nie posiada ustawowych kompetencji do dokonywania obowiązującej wykładni przepisów prawa. Ze względu na przedmiotowy zakres działalności Izby, jak również to, że jednostki samorządu terytorialnego działają we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, wyjaśnienia Izby nie są wiążące dla wnioskującego o ich udzielenie, jak i innych organów.

Z poważaniem

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
we Wrocławiu

Lucyna Hanus